

Romuald Franczuk

Toruń. Stanowisko 19 i 23 (AZP obszar 40-42)

Informator Archeologiczny : badania 20, 81-82

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

polodowcowego. W wykopach 3 i 4 znaleziono 2 zniszczone groby skrzynkowe /nr 11 i 12/. Między kamieniami polnymi i płasko lupanymi płytami kamiennymi z obstawy skrzyni znaleziono fragmenty ceramiki.

Dokumentacja i materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

STRÖHEN, gm. Konopnica
woj. sieradzkie
Stanowisko 2

patrz
okres halstański

STROSZKI, gm. Nekla
woj. poznańskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

STRUMIANY, gm. Wieliczka
woj. krakowskie
Stanowisko 4

Muzeum Żup Krakowskich
Wieliczka

Badania prowadził Kazimierz Reguła. Finansowało Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Piąty sezon badań. Osady: kultury lużyckiej, lyncieckiej grupy kulturowej, ślady kultur neolitycznych, kultury przeworskiej z późnego okresu rzymskiego i wczesnośredniowiecznej z XI-XIII w.

Przebadano obszar o powierzchni 100 m², odkrywając dwa obiekty kulturowe, z których jeden stanowiła niewyeksplorowana część dużej budowli półziemiankowej, badanej w 1932 r., drugi to okazałe rozmiarów sianisko polepy, zalegające na głębokości 30-40 cm pod powierzchnią gruntu. Z warstwy kulturowej i obiektów zebrano nieliczne ołamki skorup lużyckich z okresu halstańskiego /Hallstatt D/ oraz dość dużo naczyń toczonych na kole /grańit, ceramika siwa/ i lepianych ręcznie, należących do lyncieckiej grupy kulturowej z okresu przed-rzymskiego.

Ponadto natrafiono tutaj na parę wiórów krzemieniowych i kawałki naczyń średniowiecznych.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

Prace będą kontynuowane.

TARNOWIEC, gm. Tarnów
woj. tarnowskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

TORUŃ
Stanowisko 19 i 23
/AZP obszar 40-42/

Muzeum Okręgowe
w Toruniu
Oddział Archeologii

Badania prowadziła mgr Romualda Franczak. Finansowało Muzeum Okręgowe w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Osady z późnego okresu lateńskiego i okresu wpływów rzymskich oraz ślady osadnictwa neolitycznego z okresu halstańskiego oraz średniowiecza wczesnego i późnego.

Stanowisko 19

Stanowisko zajmuje stok i wyniesienie garbu terenowego terasy dolnej Wisły, ok. 8 km na zachód od centrum miasta. Teren jest intensywnie uprawiany rolniczo /głęboka orka/.

Celem badań sondażowych było określenie stopnia zniszczenia warstw kulturowych i obiektów nieruchomości. Łącznie przebadano 50 m² powierzchni. Odkoniono 17 obiektów nieruchomości /w większości fragmenty/ i tylko w niektórych miejscach warstwę kulturową. Wśród obiektów wyróżniono: rumowisko chaty, palenisko, 6 jam gospodarczych, funkcji pozostałych obiektów nie udało się określić.

Zarówno w warstwie kulturowej, jak i obiektach licznie wystąpiły fragmenty ceramiki, polepy i kości zwierzęcych. W jamie 6 /sondaz 6/ obok fragmentów ceramiki znaleziono brązowy haczyk do wędki.

Stanowisko 23

Stanowisko zajmuje wschodnią część wyniesienia i stoku niewielkiego garbu terenowego terasy dolnej Wisły, około 7,5 km na zachód od centrum miasta.

Przeprowadzone badania sondażowe miały na celu określenie stopnia zniszczenia stanowiska, jego zasięgu i miąższości warstwy kulturowej. Ogółem rozkopano 72 m² powierzchni odelaniając 3 paleniska /fragmenty/ i 5 obiektów nieruchomych, których funkcji nie udało się określić. Warstwa kulturowa wystąpiła we wszystkich sondażach.

Ruchomy materiał zabytkowy to liczne fragmenty ceramiki z późnego okresu lateńskiego i okresu wpływów rzymskich /l. 395 fr./ oraz bryłki polepy i kości. Także z tego okresu odkryto brązową sbulę z podwiniętą nóżką, brązową zawieszkę wykonaną z monety, a także żelazną szkiełkę z tulejką. Zarejestrowano również występowanie materiału ceramicznego kultury ceramiki węgiewskiej, kultury łużyckiej oraz z okresów wczesno- i późnośredniowiecznego /łącznie 66 fr./.

W trakcie badań uchwycono zasięg wschodni i północny osady, które pokrywają się z formą terenu zajmowaną przez jej pozostałości. W części zachodniej przejście nie jest czytelne - nieliczne zmiany w zabarwieniu warstw, silnie rozdrobniony materiał /prawdopodobnie rozorany/. W części południowej warstwy obniżają się, a między humusem i warstwą kulturową występuje warstwa piasku rzecznoego. Przewidywano, że został on naniesiony w czasie powodzi.

Materiały znajdują się w Oddziale Archeologii Muzeum Okręgowego w Toruniu.

Badania będą kontynuowane.

WARSZKOWO, gm. Sławno
woj. śląskie
Stanowisko 26

patrz
okres wpływów rzymskich

WIELISZEW, gm. Skrzyszew
woj. warszawskie

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Małgorzata Kamińska przy udziale mgr Grażyny Dmochowskiej. Opieką merytoryczną doc. dr hab. Teresa Węgrzynowicz. Finansowała Stołeczna Pracownia Dokumentacji Dóbr. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury grobów kloszowych.

Stanowisko, odkryte przypadkowo, zlokalizowane jest na polu uprawnym należącym do Państwowego Kombinatoru Gospodarstw Ogrodniczych, na niewielkiej wyniosłości, w pobliżu bezimiennego cieku wodnego, 500 m na północny wschód od zabudowań gospodarczych.

Badania miały charakter sondażowo-ratowniczy. Łącznie przekopano 175 m² powierzchni w znacznym stopniu zniszczonej przez rozległe, współczesne wkopy.

Odsłonięto 9 obiektów: 1 grób popielnicowy, 4 groby kloszowe /zachowane sągił obiektów/, 4 skupiska ceramiki i przepalonych kości, stanowiące zapewne pozostałości całkowicie zniszczonych grobów, trudnych bliżej do scharakteryzowania. Obiekty zlokalizowane były w obrębie wkopów lub w bezpośredniej styczności z nimi.

Ich zawartość tworzyły z reguły fragmenty klosza, popielnicy i misy. W grobie 6 rolę popielnicy pełnił zapewne dzban, którego ułamek wraz z dużym, taśmowatym uchem znalazłono wewnątrz klosza. Ceramika nie różni się od poznanej już, typowej dla kultury grobów kloszowych. Na nielicznych ułamkach kości widoczne były ślady patyny brązowej. W obiekcie 7 wśród kości stwierdzono występowanie amorficznej, stopionej grudki brązu.

WŁADYSŁAWOWO
woj. gdańskie

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził mgr Jan Kucharski. Konsultant badań - dr Barbara Lepówna ze Stacji Archeologicznej IHKM Gdańsk. Finansował WKZ Gdańsk. Drugi sezon badań. Osada kultury pomorskiej oraz wczesno-średniowieczna [?]/ cmentarzysko szkieletowe.

Stanowisko usytuowane jest w południowo-wschodniej części Władysławowa, na piaszczystym sklonie, łagodnie opadającym w stronę Zatoki Puckiej, pomiędzy ulicami: Nadmorską i Bohaterów Kaszubskich. Południowa część osady jest położona nad zanikającym strumyczkiem sączącym się w płytkim jarze, sięgającym jeszcze zachodniej strony ul. Puckiej.

Badania o charakterze ratowniczym prowadzono pomiędzy cementowymi ławami fundamentowymi, budowanego domu przy ul. Nadmorskiej 29. Przebadano 83 m², eksplorując do głęb. 1,8 m od powierzchni.

Zalegająca pod humusem, w wydymym podłożu kilkunastocentymetrowa, jasnobrunatna, piaszczysta warstwa kulturowa była bardzo zniszczona. Na tej niewielkiej przestrzeni odsłonięto 14 palenisk, należących do kilku obiektów mieszkalnych. Towarzystwo im liczne ślady po drewnianych kółkach. W paleniskach w kilkunastocentymetrowych, czarnoszarych zaciemnieniach zachowały się drobne, pojedyncze węgielki drzewne.